

SSC Weekly Focus

ศาลโลก : ข้อพิพาทพื้นที่รอบปราสาทพระวิหาร ไทย - กัมพูชา

ตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมา การทำความเข้าใจต่อกระบวนการต่อสู้คดีปราสาทพระวิหารในศาลโลก เป็นไปได้อย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน แม้ว่าการนำเสนอ "ข้อเท็จจริง-ข้อกล่าวหา" ของทีมทนายของประเทศไทยจะเป็นฝ่ายยื่นคำร้องกับ "ข้อเท็จจริง-ข้อโต้แย้ง" ของทีมทนายของประเทศไทยจะเป็น "ชุดข้อมูล" ที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่ด้วยกระบวนการพิจารณาของศาลโลก ที่เปิดโอกาสให้คู่ความได้ใช้เวลาเท่าๆ กัน ในการยื่นให้การด้วย "วาจา" เพิ่มเติมจากการส่งเอกสารไปก่อนแล้ว และยังเปิดโอกาสให้ "แก้ต่าง" อีกในเวลาเท่ากัน ย่อมจะทำให้ "ประชาชน" ทั้งสองประเทศได้รับรู้ "ข้อมูล-คำให้การ-หลักฐาน" ของตัวแทนทนายทั้งสองประเทศอย่างครบถ้วนไปพร้อมๆ กัน กับองค์คณะผู้พิพากษาศาลโลก จึงนับเป็นสิ่งดีเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมต่อประเด็นข้อกล่าวหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นของการแถลงผลได้อย่างชัดเจน.....

การแถลงด้วยวาจาของ ไทย-กัมพูชา ต่อศาลโลก

รอบที่ ๑

กัมพูชา : ๑๕ เมษายน ๒๕๕๖ เวทีการให้การด้วยวาจาที่ศาลโลกเปิดฉากขึ้น เริ่มต้นด้วยฝ่ายกัมพูชา แถลงเปิดคดีด้วยการขอความเห็นใจจากศาลโลก ว่าฝ่ายกัมพูชาถูกรุกรานจากฝ่ายไทย ทั้งการทำลายตัวปราสาทพระวิหาร และชาวกัมพูชาตามแนวชายแดนต้องเสียชีวิตจากการสู้รบ ทั้งนี้เกิดจากความไม่ชัดเจนของบริเวณใกล้เคียงตัวปราสาทพระวิหาร ทำให้กำลังทหารฝ่ายไทย ไม่ยอมถอนทหารออกจากพื้นที่ ๔.๖ ตร.กม. ตามแผนที่มาตราส่วน ๑ ต่อ ๒๐๐,๐๐๐ ที่ศาลโลกใช้ในการพิพากษาเมื่อปี ๒๕๐๕ และได้มีการวิงวอนให้ศาลโลก เป็นตัวกลางในการสร้างสันติภาพ ขณะที่ทีมทนายความฝ่ายกัมพูชาทยอยยื่นให้การด้วยวาจา ได้มีความพยายามชี้ให้ศาลโลกเห็นว่าฝ่ายกัมพูชาไม่ได้พยายามขอให้ศาลโลกตีความซ้ำในคำพิพากษาเดิม หรือมีเจตนาให้ล้มล้างคำพิพากษาเดิม และการยื่นคำฟ้องของกัมพูชาเป็นไปตามธรรมนูญศาลโลกข้อ ๖๐ พร้อมประกาศว่า ไม่ว่าการตีความของศาลโลกจะออกมาเป็นเช่นไร ฝ่ายกัมพูชาพร้อมที่จะยอมรับการตีความที่จะเกิดขึ้น

ไทย : ๑๗ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงคิวของทีมทนายความฝ่ายไทยขึ้นแถลงเปิดคดี ด้วยการชี้ให้ศาลโลกเห็นว่า ไทยและกัมพูชาไม่ได้มีข้อพิพาทใหม่เกิดขึ้นระหว่างกัน เพราะตั้งแต่ศาลโลกมีคำพิพากษาเมื่อปี ๒๕๐๕ ฝ่ายไทยได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาแล้ว ตั้งแต่การยอมรับว่าตัวปราสาทพระวิหารเป็น

ของฝ่ายกัมพูชา และได้ถอนทหารออกในทันที ตลอดจนได้กำหนดพื้นที่โดยรอบของตัวปราสาทด้วยรั้วลวดหนาม และรัฐบาลกัมพูชาในขณะนั้นก็แสดงความพึงพอใจ และไม่มี การประท้วงมาเป็นเวลา ๕๐ ปี แต่การยื่นเพื่อให้ศาลตีความครั้งนี้ มีการแอบแฝงเพื่อให้ศาลโลกชี้ หรือตัดสินในเรื่องเขตแดน ทั้งๆ ที่ศาลโลกเมื่อปี ๒๕๐๕ ปฏิเสธมาแล้ว ส่วนประเด็นการสู้รบระหว่างไทยและกัมพูชา เกิดจากการยั่วยุโดยฝ่ายกัมพูชา ทำให้ไทยต้องใช้สิทธิในการป้องกันตนเองตามกฎหมายระหว่างประเทศ แสดงให้เห็นถึงความก้าวร้าว และทะเยอทะยานของฝ่ายกัมพูชา สำหรับแผนที่มาตราส่วน ๑ ต่อ ๒๐๐,๐๐๐ ได้มีการระบุว่า ฝ่ายกัมพูชามีการปลอมแปลงแผนที่ซึ่งเป็นการกระทำโดยมิชอบ รวมถึงเอกสารหลายฉบับเป็นการแต่งขึ้นมาเอง นอกจากนี้ยังได้มีความพยายามที่จะชี้ให้ศาลโลกเห็นว่า การยื่นคำฟ้องของฝ่ายกัมพูชา นั้นเป็นการทำผิดธรรมนูญของศาลโลกข้อ ๖๐ คือการขอให้ศาลโลกตีความคำพิพากษาเดิม อย่างไรก็ตาม ทางฝั่งไทยได้มีการหยิบยก และเปรียบเทียบแผนที่หลายฉบับ โดยชี้ให้ศาลโลกเห็นว่า การทำแผนที่ของกัมพูชาไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีความน่าเชื่อถือ และจริงๆ แล้ว ยังมีแผนที่อีกจำนวนมากที่จะต้องนำมาพิจารณาเปรียบเทียบหากจะพิจารณาชี้ขาดเรื่องเขตแดน ที่สำคัญแผนที่ภาคผนวก ๑ หรือแผนที่มาตราส่วน ๑ ต่อ ๒๐๐,๐๐๐ ที่กัมพูชาใช้อ้างอิงนั้น แท้ที่จริงแล้วมีอยู่หลายฉบับ

รอบที่ ๒

กัมพูชา : วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ กัมพูชากลับมาให้การด้วยวาจาในรอบที่สอง พบว่ากัมพูชาได้ให้การปฏิเสธต่อประเด็นการปลอมแปลงแผนที่ หรือจัดทำเอกสารต่อผู้คดีขึ้นมาเอง และหยิบยกคำพิพากษาเมื่อปี ๒๕๐๕ มาตีแผ่ พร้อมทั้งชี้ว่าประเทศไทยได้ยอมรับแผนที่มาตราส่วน ๑ ต่อ ๒๐๐,๐๐๐ ไปแล้ว นอกจากนี้ คำพิพากษาไม่ได้ชี้ไว้ว่า การถอนกำลังของทหารไทยนั้น จะต้องถอนจากพื้นที่ตัวปราสาทไปจนถึงที่ใด ซึ่งในความเป็นจริงจะต้องมีความชัดเจนว่า กำลังทหารไทยจะต้องถอนไปจากพื้นที่ของฝั่งกัมพูชา กลับเข้าไปในพื้นที่ของประเทศไทย ศาลโลกจึงมีความจำเป็นต้องตีความ นอกจากนี้ยังได้มีการวิงวอนให้ศาลโลกรับตีความคดีนี้ เพื่อรักษาสันติภาพ และต้องการให้ศาลโลกเห็นพ้องกับฝ่ายกัมพูชาว่าพื้นที่ใกล้เคียงรอบตัวปราสาทพระวิหารจะต้องยึดตามแผนที่มาตราส่วน ๑ ต่อ ๒๐๐,๐๐๐ ตามคำพิพากษาเมื่อปี ๒๕๐๕

ไทย : ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ฝ่ายไทยได้มุ่งประเด็นหลักต่อศาลโลกด้วยการที่ต้องการให้ศาลโลกยกฟ้อง หรือไม่รับตีความ โดยชี้และยืนยันว่า ไม่มีข้อพิพาทใหม่จากคำพิพากษาเมื่อปี ๒๕๐๕ เพราะฝ่ายไทยได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาทั้งหมดแล้ว นอกจากนี้ในประเด็นเรื่องแผนที่ฝ่ายไทยได้มีการชี้แจงต่อศาลโลก โดยกล่าวอ้างคำยืนยันของศูนย์ค้นคว้าเรื่องเขตแดนนานาชาติ (IBRU : International Boundaries Research Unit หรือ “อิบรู”) ที่ระบุว่าแผนที่ภาคผนวก ๑ หรือแผนที่มาตราส่วน ๑ ต่อ ๒๐๐,๐๐๐ ที่กัมพูชายึดถือมีความแม่นยำน้อยที่สุด หากนำมาใช้ชี้ขาดเรื่องเขตแดนจะทำให้เกิดข้อพิพาทที่ขยายวงกว้างมากขึ้น นอกจากนี้ หากจะนำแผนที่ที่ฝ่ายกัมพูชาสร้างขึ้นใหม่มาพิจารณาด้วยแล้ว ทำให้เห็นว่ามีความคลาดเคลื่อนอย่างมากในอีกหลายจุด โดยเฉพาะบริเวณสันปันน้ำ และได้มีการเน้นย้ำต่อศาลโลกว่าปัญหาเขตแดนเป็นเรื่องที่คู่ความควรจะตกลงกันเอง และใน ๕๐ ปี

ที่ผ่านมา กัมพูชาไม่มีจุดยืนที่แน่นอนต่อเรื่องเขตแดนเลย เพราะมีความพยายามเสมอมาที่จะนำเสนอแผนที่ หรือเส้นในแผนที่ที่ไม่มีมาตรฐาน และมีความแตกต่างกันทุกครั้ง เพียงเพื่อจะให้ศาลโลกชี้ขาดเรื่องเขตแดน

บทส่งท้าย

ไม่ว่าการตัดสินของศาลโลกโดยยึดหลักนิติธรรมเพื่อสันติภาพจะเป็นไปในทิศทางใด ไทยหรือกัมพูชาจะได้เปรียบเสียเปรียบ หรือเป็นไปในลักษณะ win – win ก็ตาม ถือเป็นสิ่งที่ทั้งไทยและกัมพูชาต้องปฏิบัติตามในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์โดยรวมแก่ประชาชน รัฐบาลทั้งสองประเทศควรเร่งให้มีการพิจารณาถึงมาตรการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันได้แก่ นโยบายการทูตเชิงรุกเพื่อสร้างความไว้วางใจกัน การบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกัน อาทิ การลงทุนบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา การเพิ่มศักยภาพและช่องทางเพิ่มรายได้ทางการค้า การพัฒนาระบบขนส่งเพื่อรองรับการเจริญเติบโตที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และควรเตรียมความพร้อมในการวางยุทธศาสตร์ และกลไกต่างๆ เพื่อรักษาและแสวงประโยชน์ร่วมกันให้ได้มากที่สุด โดยที่ไม่ให้ความสำคัญเฉพาะเรื่องเขตแดนเพียงอย่างเดียว

อย่างไรก็ตาม ก็ไม่ควรมองข้ามอิทธิพลแฝงของประเทศมหาอำนาจอย่าง สหรัฐฯ จีน รัสเซีย อังกฤษ และ ฝรั่งเศส ที่หากพิจารณาแบบไม่ซับซ้อนก็ดูเหมือนว่าจะไม่มีปรากฏการณ์ใดที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นศาลระหว่างไทยกับกัมพูชา แต่หากมองในมุมที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ อาจปรากฏประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้ ความขัดแย้ง ถือได้ว่าเป็นผลพวงทางประวัติศาสตร์ ที่ต้องปฏิบัติตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และแต่ละฝ่ายต่างก็ต้องทำหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด.....

VS

